

Jaarrekening 2013

Natuur en Milieufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL ASSEN
Telefoon: 0592-311150
Website: www.nmfdrenthe.nl
E-mail: info@nmfdrenthe.nl

Inhoudsopgave

	Bladzijde
1. Algemene gegevens	3
2. Jaarstukken	
Inleiding	4
Jaarrekening	5
Balans per 31 december	5
Staat van baten en lasten over 2013	6
Kasstroomoverzicht	7
Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling	8
Toelichting op de balans	9
Toelichting op de staat van baten en lasten	14
3. Overige gegevens	
Vaststelling jaarrekening	21
4. Controleverklaring	22
Bijlage	
Begroting 2014	

1. Algemene gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe is 1971 opgericht onder de toenmalige statutaire naam "Stichting voor natuur-, milieu- en landschapsbescherming Drenthe MILIEURAAD DRENTHE".

Deze naam is bij de statutenwijziging in 1993 gewijzigd in Stichting Milieufederatie Drenthe.

Op 12 december 2005 zijn de statuten opnieuw geactualiseerd aangepast aan de eisen van de Code Goed Bestuur.

In 2010 is de naam Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe statutair vastgelegd.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer S 41018499. De vestigingsplaats is Assen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de natuur, het milieu en het landschap en het bevorderen van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder in de provincie Drenthe, alles in de meest ruime zin.

Samenstelling bestuur

In 2013 is het bestuur van de Natuur en Milieufederatie Drenthe als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur

B. Reitzema, vice-voorzitter tot 5 april 2013

A. van Rhijn-Van der Veer, secretaris

J.L. Gunter, voorzitter

F.G. Blanckenborg, lid Dagelijks Bestuur

D. Hoorn, penningmeester

Algemeen bestuur

T. Beuling, lid algemeen bestuur

H.A. Moorlag, lid algemeen bestuur

M. Hofstee-Van Hoorn, lid algemeen bestuur

G. van den Berg, lid algemeen bestuur

T.A.C.O. van den Heiligenberg, lid algemeen bestuur

Directie

De directeur van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is R. Hoekstra.

2. Jaarstukken

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2013 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe. Naast algemene gegevens bevat deze de financiële kerngegevens van onze organisatie voor 2013.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe kijkt terug op een jaar waarin verandering en ontwikkeling centraal hebben gestaan. De economische crisis heeft duidelijk invloed op ons werk en de patronen van de 'oude' economie zijn flink door elkaar geschud.

Dit geeft onzekerheden maar ook nieuwe kansen. Voorbeelden van kansen zijn slimmere en efficiëntere productie en de opkomst van de energieke samenleving. We investeren in het verder aanjagen van een duurzame economie en de ondersteuning en verbinding van deze nieuwe beweging.

De economische crisis was voor ons ook in financieel opzicht duidelijk merkbaar. Bezuinigingen op ons provinciale prestatiebudget wisten we eerder redelijk te compenseren met extra inzet op basis van projectfinanciering. Dit jaar bleek dit echter - door het ontbreken en wegvallen van diverse fondsen - een veel lastigere opgave. Het totaal aan gerealiseerde inkomsten lag daardoor uiteindelijk nog plm. € 75.000 lager dan was voorzien vóór de start van het jaar. Dit betekende dat we de voor 2013 gestelde ambities in de loop van het jaar op onderdelen hebben moeten aanpassen of temporiseren.

Deze ontwikkelingen gaven ons aanleiding om onze organisatie op een aantal fundamentele punten aan te passen. Op basis van een nieuwe organisatievisie is - in overleg met de medewerkers - in 2013 een reorganisatie doorgevoerd. Een kwalitatief sterke kernformatie, verbonden aan de drie programma's, vormt nu de basis van de organisatie. Met een flexibele projectformatie spelen we in op de actuele mogelijkheden en kansen die zich in verschillende werkvelden voordoen.

De investering in deze reorganisatie heeft een duidelijke invloed op ons financiële resultaat. We sluiten dit jaar af met negatief resultaat van € 91.916 wat vooral te maken heeft met de reorganisatiekosten. De Natuur en Milieufederatie Drenthe kan op basis hiervan de komende jaren wel weer gezond vooruit in haar verdere ontwikkeling.

Los daarvan en de balans opmakend is er dit jaar ook weer veel werk verzet en kijken we met veel voldoening terug op de totale resultaten. Deze zijn mede tot stand gekomen dankzij de goede samenwerking met tal van partijen en de steun van de provincie Drenthe.

De jaarrekening is opgesteld conform de CBF richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Sinds 2004 draagt de Natuur en Milieufederatie Drenthe het CBF-keur. Daarmee voldoet zij aan de eisen die het CBF stelt aan professionaliteit, betrouwbaarheid en transparantie. Na de reguliere hertoetsing in 2013 is het keurmerk opnieuw aan de stichting toegekend.

Voor meer informatie over de in 2013 uitgevoerde activiteiten en een vooruitblik naar de toekomst verwijzen wij u naar ons jaarverslag 2013. Het jaarverslag is tegen verzendkosten op te vragen bij het secretariaat van de Natuur en Milieufederatie Drenthe of kan worden gedownload van de website. Voor meer informatie over onze organisatie en actualiteiten kunt u ook terecht op onze website www.nmfdrenthe.nl.

Balans per 31 december

Activa	2013		2012		Passiva	2013		2012	
	Euro	Euro	Euro	Euro		Euro	Euro	Euro	Euro
Vaste activa					Reserves en fondsen	4			
Materiële vaste activa	1				* Reserves		103.560		195.476
in het kader van de doelstelling					* Fondsen		-		-
* Gebouwen en terreinen		136.646		145.910			103.560		195.476
* Andere vaste bedrijfsmiddelen		8.292		13.806					
		<u>144.938</u>		<u>159.716</u>					
Vlottende activa					Voorzieningen	5		12.014	12.014
Vorderingen	2				Langlopende schulden	6			
* Te ontvangen subsidie		162.895		164.295	* Annuïteitenleningen			145.905	150.810
* Overige vorderingen en overlopende activa		1.477		1.366					
		<u>164.372</u>		<u>165.661</u>	Kortlopende schulden	7			
Liquide middelen	3	108.380		210.519	* Aflossingsverplichting		4.903		4.740
					* Belastingen en premies		28.242		32.883
					* Vooruitontvangen subsidies		82.271		79.136
					* Overige schulden en overlopende passiva		40.794		60.838
							<u>156.210</u>		<u>177.597</u>
Totaal activa		<u>417.689</u>		<u>535.896</u>	Totaal passiva		<u>417.689</u>		<u>535.896</u>

Staat van baten en lasten over 2013

		Werkelijk 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Werkelijk 2012 Euro
Baten	7			
* Baten uit eigen fondswerving		-	-	-
* Baten uit gezamenlijke acties		-	-	-
* Baten uit acties derden		262.292	225.000	289.060
* Subsidies van overheden		480.625	429.328	506.576
* Baten uit beleggingen		-	-	-
* Overige baten		70.639	123.394	96.650
Som der baten		813.556	777.722	892.286
Lasten	8			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>				
* Uitvoeringskosten Groen Drenthe		290.231	276.406	295.346
* Uitvoeringskosten ECO-nomie		333.569	348.183	418.915
* Uitvoeringskosten Samen werkt		214.083	201.931	157.732
* Overige		67.588	66.202	21.793
<i>Werving baten</i>		-	-	-
<i>Kosten beheer en administratie¹</i>		-	-	-
		905.472	892.722	893.787
* Tekort		91.916-	115.000-	1.501-
Som der lasten		813.556	777.722	892.286
De bestemming van het resultaat is als volgt:				
* Continuïteitsreserve		91.916-	115.000-	9.104
* Reserve financiering activa			-	10.605-
		91.916-	115.000-	1.501-

1 De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de doelstellingen.

Kasstroomoverzicht

Het saldo van de liquide middelen in in 2012 gedaald. De oorzaak blijkt het onderstaande analyse van de kasstromen.

	2013	2012
	in euro	in euro
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-91.916	-1.501
Afschrijvingen	14.778	16.433
Mutaties voorzieningen	0	3.000
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Mutatie vorderingen	1.289	6.934
Mutatie kortlopende schulden	-21.552	-29.539
	<u>-20.263</u>	<u>-22.605</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	-97.400	-4.673
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	0	-1.089
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-4.740	-4.584
	<u>-4.740</u>	<u>-4.584</u>
Netto kasstroom	-102.140	-10.346
Liquide middelen		
Stand liquide middelen per 31 december	108.380	210.519
Stand liquide middelen per 1 januari	<u>210.519</u>	<u>220.865</u>
Mutatie liquide middelen	-102.139	-10.346

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

Inrichting jaarrekening

Deze jaarrekening is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondswervende Instellingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

Met uitzondering van de directe projectkosten zijn de uitvoeringskosten aan de doelstelling toegerekend op basis van het gerealiseerde aantal uren vermenigvuldigd met het gerealiseerde uurtarief.

De projectsubsidies van niet-overheden en ontvangen rente zijn verantwoord onder 'Overige baten'

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs c.q. historische kostprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in de toelichting op de betreffende balanspost anders wordt vermeld.

Voorzieningen

Met betrekking tot het gebouw zijn voorzieningen opgenomen voor de te verwachten onderhouds- en inrichtingskosten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, op basis van het aantal geregistreerde uren toegerekend aan de betreffende doelstelling. De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

Pensioenen

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Hiervoor is een pensioenverzekering gesloten met een verzekeraar. De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft - mits de verschuldigde premies tijdig en volledig worden voldaan - geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de verzekeraar, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Met betrekking tot de pensioenregeling zijn daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen
	Euro	Euro
<i>Stand per 1 januari 2013</i>		
* Aanschafwaarde	256.152	135.128
* Cumulatieve afschrijvingen	110.242	121.322
Boekwaarde	<u>145.910</u>	<u>13.806</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Aanschafwaarde		
* Investerings	-	-
* Desinvesteringen	-	5.212-
Totaal aanschaffingswaarde boekjaar (A)	<u>-</u>	<u>5.212-</u>
Afschrijvingen		
* Afschrijvingen boekjaar	9.264	5.514
* Afschrijvingen desinvesteringen		5.212-
Totaal afschrijvingen boekjaar (B)	<u>9.264</u>	<u>302</u>
Saldo mutaties boekjaar (A-B)	<u>9.264-</u>	<u>5.514-</u>
<i>Stand per 31 december 2013</i>		
* Aanschafwaarde	256.152	129.916
* Cumulatieve afschrijvingen	119.506	121.624
Boekwaarde	<u>136.646</u>	<u>8.292</u>

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn respectievelijk:

- * 30 jaar voor gebouwen
- * 25 jaar voor verbouwingen
- * 10 jaar voor overige aanpassingen
- * 5 jaar voor kantoorinventaris
- * 3 jaar voor investeringen in automatisering

De desinvesteringen betreffen oude kantoormiddelen en -apparatuur, die zijn afgeschreven en die niet meer in gebruik zijn.

2. Vorderingen

2a. Te ontvangen subsidie	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Totaal	162.895	164.295
Totaal te ontvangen subsidies	<u>162.895</u>	<u>164.295</u>

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

2b. Overige vorderingen	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Fietsproject		124
* Vooruitbetaalde huur	665	
* Te ontvangen rente	812	1.242
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u>1.477</u>	<u>1.366</u>

3. Liquide middelen	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Rabobank, Rekening Courant	33.142	4.379
* Rabobank, Streekrekening	25.000	-
* ABN Amro Bank, Rekening Courant	6.025	39.362
* ABN Amro Bank, deposito	40.480	65.480
* ING, Rekening Courant	2.743	11.593
* Triodos Bank	603	89.617
* Kas	387	88
Totaal liquide middelen	<u>108.380</u>	<u>210.519</u>

Op de rekening van de ABN AMRO Bank bestaat een kredietfaciliteit van € 18.151.

4. Reserves en fondsen

Reserves

	<u>Euro</u>
Continuïteitsreserve (A)	
* Stand per 31 december 2012	186.570
* Bij: uit resultaatbestemming	91.916-
* Bij: uit Reserve financiering activa wegens opheffing	8.906
Stand per 31 december 2013	<u>103.560</u>
Reserve financiering activa (B)	
* Stand per 31 december 2012	8.906
* Naar continuïteitsreserve wegens opheffing Reserve financiering activa	8.906
Stand per 31-12-2013	<u>-</u>

A. Continuïteitsreserve

Het bestuur van de Natuur en Milieufederatie Drenthe streeft naar een minimale continuïteitsreserve van € 150.000,- en houdt een richtbedrag van € 350.000,- aan voor een gezonde financiële situatie.

De continuïteitsreserve heeft als doel:

- * ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende liquide is.
- * de continuïteit van de organisatie zeker te stellen
- * fluctuaties in projectsubsidies op te kunnen vangen
- * financiële risico's op te kunnen vangen, in het geval de organisatie niet in staat is om aan projectverplichtingen te voldoen

Het CBF hanteert voor de zgn. continuïteitsreserve een maximum van 1,5 x de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie afhankelijk van de specifieke risico's van de organisatie.

Een continuïteitsreserve is nodig om ervoor te zorgen dat de instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen aan de doelstelling kan voldoen.

Opheffen reserve financiering activa:

Deze bestemmingsreserve gaf in voorgaande jaren de financiering van de materiële vaste activa weer. Het bestuur heeft besloten om de deze reservering op te heffen omdat deze negatief zou worden.

5. Voorzieningen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
Voorziening onderhoud		
* Stand per 1 januari	12.014	9.014
* Af: onderhoudskosten	-	
* Bij: dotatie onderhoud	-	3.000
Stand per 31 december	<u>12.014</u>	<u>12.014</u>

De voorziening onderhoud is ter dekking van de kosten van regulier en achterstallig onderhoud aan het pand Hertenkamp 6 in Assen.

6. Langlopende schulden

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
6a. Annuïteitenlening Nationaal Restauratiefonds	1	
* Stand per 1 januari	93.807	95.983
* Afgelost in boekjaar	2.296-	2.176-
Stand per 31 december	91.511	93.807
* Aflossingsverplichting	2.422-	2.296-
Totaal per 31 december	<u>89.089</u>	<u>91.511</u>
6b Restauratiefonds-hypotheek Nationaal Restauratiefonds	2	
* Stand per 1 januari	61.741	64.150
* Afgelost in boekjaar	2.444-	2.409-
Stand per 31 december	59.297	61.741
* Aflossingsverplichting	2.481-	2.444-
Totaal per 31 december	<u>56.816</u>	<u>59.297</u>

1 Deze lening is in 2009 opgenomen in de vorm van een Bouwrekening en met ingang van 1 januari 2010 omgezet in een langlopende lening.

De langlopende lening betreft een annuïteitenlening met een looptijd van 25 jaar, verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist. Het rentepercentage is 5,5% voor 5 jaar vast.

2 Dit betreft een annuïteitenlening verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist, genaamd Restauratiefonds-hypotheek. De lening is ingegaan op 1 augustus 2009 en heeft een looptijd van 25 jaar en een rentepercentage van 1,5% voor 5 jaar vast.

Voor beide leningen is aan het Nationaal Restauratiefonds het recht van eerste hypotheek op het pand Hertenkamp 6 in Assen als zekerheid gegeven.

7 Kortlopende schulden

7a Vooruitontvangen subsidies	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Vooruitontvangen subsidies	<u>82.271</u>	<u>79.136</u>
Totaal vooruitontvangen subsidies	<u><u>82.271</u></u>	<u><u>79.136</u></u>
7b Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Belastingdienst	<u>28.242</u>	<u>32.883</u>
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u><u>28.242</u></u>	<u><u>32.883</u></u>
7d Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2013	31-12-2012
	Euro	Euro
* Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	18.481	18.816
* Tegoed verlofdagen	8.653	8.484
* Kosten jaarverslag	2.000	-
* Accountantskosten	5.500	5.273
* Personeelskosten	-	417
* Uitbesteed werk	-	6.382
* Reis- en verblijfkosten	-	7.305
* Huisvestingskosten	27	58
* Kantoorkosten	177	2.454
* Directe projectkosten	<u>5.956</u>	<u>11.650</u>
Totaal overige schulden en overlopende passiva	<u><u>40.794</u></u>	<u><u>60.838</u></u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

* Huur

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft een jaarlijkse huurverplichting van € 6.780. voor het pand Hertenkamp 5 in Assen. De huurovereenkomst eindigt op 1 juli 2016.

De huur kan halfjaarlijks per 1 januari of 1 juli worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van één maand.

Toelichting op de staat van baten en lasten

8. Beschikbaar voor doelstelling

		Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Baten eigen fondswerving	8a	-	-	-
* Baten acties derden	8b	262.292	225.000	289.060
* Subsidies overheden (1)	8c	480.625	429.328	506.576
* Baten uit beleggingen	8d	-	-	-
* Overige baten	8e	70.639	123.394	96.650
Totaal baten		<u>813.556</u>	<u>777.722</u>	<u>892.286</u>

(1) *De activiteitensubsidies overheden betreffen incidentele subsidies.*

8a Baten eigen fondswerving	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Baten eigen fondswerving	-	-	-
Totaal beschikbaar uit baten eigen fondswerving	-	-	-
8b Baten uit acties van derden	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* <i>Baten (fondswervings-)activiteiten derden</i>			
Stichting De Natuur- en Milieufederaties	211.290	175.000	234.536
Overige fondswervers	51.002	50.000	54.524
Totaal baten uit acties van derden	262.292	225.000	289.060
8c Subsidies van overheden	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* <i>Activiteitensubsidies overheden</i>			
Prestatiesubsidie provincie Drenthe (2)	362.784	351.328	375.539
Projectsubsidie provincie Drenthe	107.911	70.000	88.511
Projectsubsidies Drentse gemeenten	9.930	8.000	42.526
Totaal beschikbaar uit subsidies overheden	480.625	429.328	506.576
8d Baten uit beleggingen	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
Totaal beschikbaar uit baten uit beleggingen	-	-	-
8e Overige baten	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Projectsubsidies niet-overheden	67.444	122.394	94.782
* Overige inkomsten	3.195	1.000	1.868
Totaal beschikbaar uit overige baten en lasten	70.639	123.394	96.650

- (1) *Dit betreft de baten, die de Natuur en Milieufederatie Drenthe ontvangt van de landelijke Stichting De Natuur en Milieufederaties. Deze stichting ontvangt gelden die de Nationale PostcodeLoterij aan de gezamenlijke natuur- en milieufederaties beschikbaar stelt voor projecten. In 2013 is 97,4% van alle toekenningen in Stichting De Natuur en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. Voor projectactiviteiten heeft de Natuur en Milieufederatie Drenthe in 2013 een bedrag van € 182.524 van de stichting ontvangen. Sommige projecten, waarvoor de stichting bijdragen toezegt, hebben een looptijd van meerdere jaren. Van deze toegezegde bijdragen is in 2013 € 211.290 besteed aan projectactiviteiten. De voorwaarden voor de jaarlijks geldelijke bijdrage van de Nationale Postcode Loterij zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de Nationale Postcode Loterij N.V. en de Stichting De Natuur- en Milieufederaties, ondertekend in maart 2011. Een kopie hiervan is bij de Natuur en Milieufederatie Drenthe op te vragen.*
- (2) *De prestatiesubsidie van de provincie Drenthe is inclusief de bijdrage van het Ministerie van VROM die vanaf 1995 via het provinciefonds wordt uitgekeerd. Vanaf 2005 is de budgetsubsidie omgezet in een jaarlijkse prestatiesubsidie. De subsidie is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de provincie Drenthe. De inhoud van de ASV is te vinden op www.provincie.drenthe.nl.*

9. Lasten

		Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Personeelskosten	9a	681.103	666.722	641.750
* Uitbesteed werk	9a	8.521	11.200	10.674
* Publiciteit en communicatie	9c	5.152	5.000	3.984
* Huisvestingskosten	9d	19.438	23.300	22.505
* Kantoor- en algemene kosten	9e	35.654	37.800	46.846
* Afschrijving en rente	9f	20.863	23.700	22.674
* Directe projectkosten	9g	134.742	125.000	145.354
Totaal uitvoeringskosten		<u>905.473</u>	<u>892.722</u>	<u>893.787</u>

	Werkelijk 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
Gemiddeld aantal personeelsleden	8,13	8,08	9,30

Uitgedrukt in fulltime arbeidseenheden (=12 maanden, 36 uur per week)

De inzet van de bestuursleden is onbezoldigd.

Daarnaast zijn er vrijwillig medewerkers.

9a Personeelskosten (1)

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	Euro	Euro	Euro
* Salarissen	432.746	426.862	480.126
* Sociale lasten	68.514	68.058	76.927
* Pensioenen	47.462	45.102	45.262
* Reorganisatie	100.748	90.000	
* Scholing	2.273	5.000	9.607
* Salarisadministratie	2.373	4.000	2.475
* Ziekteverzuimverzekering + wga	11.442	12.000	11.665
* Arbodienst	1.697	1.700	1.612
* Reiskosten personeel	9.523	10.000	14.135
* Overige personeelskosten / onvoorzien	4.958	4.000	1.051
Sub-totaal	<u>681.736</u>	<u>666.722</u>	<u>642.860</u>
Af: ontvangen ziekengeld	633-	-	1.110-
Totaal personeelskosten	<u><u>681.103</u></u>	<u><u>666.722</u></u>	<u><u>641.750</u></u>

(1) Bezoldiging directie*Dienstverband*

Aard

Aantal uren fulltime

Parttime percentage

Periode

Algemeen directeur

Vast contract

36

100%

1-1-2013 / 31-12-2013

Bezoldiging

Jaarinkomen:

Bruto salaris 60.403

Vakantiegeld 4.724

Eindejaarsuitkering 4.901

Variabel jaarinkomen -

Totaal jaarinkomen 70.027

SV-lasten (werkgeversdeel) 8.960

Belastbare vergoedingen / bijtellingen -

Pensioenlasten (werkgeversdeel) 9.911

Overige beloningen op termijn 0

Uitkeringen beëindiging dienstverband 0Totaal overige lasten en vergoedingen 18.871Totaal bezoldiging 2013 88.898

Totaal bezoldiging 2012 88.999

*Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.**De bezoldiging van de directie is gebaseerd op het Functieboek Natuur en Milieufederatie Drenthe en het advies Functies en functiewaardering, door het bestuur vastgesteld in 2013.***Bezoldiging bestuur***De bestuursleden zijn onbezoldigd. De bestuurskosten (onder 9e) betreffen de door bestuursleden gemaakte onkosten.**Er zijn aan de bestuursleden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.*

9b Uitbesteed werk	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Uitbesteed werk	8.521	11.200	10.674
Totaal uitbesteed werk	8.521	11.200	10.674
9c Publiciteit en communicatie	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Drukkosten	4.837	3.000	3.000
* Overige kosten publiciteit en communicatie	315	2.000	984
Totaal publiciteit en communicatie	5.152	5.000	3.984
9d Huisvestingskosten	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Huur	7.885	7.300	7.709
* Onderhoud pand	2.767	6.000	5.444
* Energielasten	4.940	5.000	5.172
* Overige huisvestingskosten	3.846	5.000	4.180
Totaal huisvestingskosten	19.438	23.300	22.505
9e Kantoor- en algemene kosten	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Portokosten	1.295	1.500	3.265
* Telefoonkosten	3.664	3.500	4.366
* Bureaukosten	745	2.000	791
* Kopieerkosten	3.644	3.500	4.628
* Bankkosten	868	1.000	959
* Accountantskosten	5.460	6.000	6.500
* Verzekeringen	1.884	1.600	1.666
* Automatisering	11.060	10.000	7.836
* Vergaderkosten	1.042	2.000	363
* Reis- en verblijfkosten	990	1.000	1.365
* Vakliteratuur en documentatie	1.748	2.000	2.426
* Bestuurskosten	356	1.200	116
Rechtsbijstandskosten		-	4.419
* Overige kosten	2.898	2.500	8.146
Totaal kantoor- en algemene kosten	35.654	37.800	46.846
9f Afschrijving en rente	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Rentelasten langlopende lening	6.085	6.300	6.241
* Afschrijvingskosten gebouwen	9.264	9.400	9.287
* Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	5.514	8.000	7.146
Totaal afschrijving en rente	20.863	23.700	22.674
9g Directe projectkosten	Rekening 2013 Euro	Begroting 2013 Euro	Rekening 2012 Euro
* Directe projectkosten	134.742	125.000	145.354
Totaal directe projectkosten	134.742	125.000	145.354

Toelichting op de lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling				Werving baten			Beheer en Administratie	Totaal 2013	Totaal begroot 2013	Totaal 2012
	Groen Drenthe	ECO-nomie	Samen Werkt	Overige	Eigen fondswerving	Acties derden	Subsidies				
Lasten											
Subsidie en bijdragen	-	-	-	-					-	-	-
Afdrachten	-	-	-	-					-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-					-	-	-
Uitbesteed werk	1.377	1.594	963	348	-	-	-	4.239	8.521	11.200	10.674
Publiciteit en communicatie	1.292	1.496	904	326	-	-	-	1.133	5.152	5.000	3.984
Personeelskosten	148.448	171.800	103.823	37.502	-	-	-	219.529	681.103	666.722	641.750
Huisvestingskosten	4.876	5.643	3.410	1.232	-	-	-	4.276	19.438	23.300	22.505
Kantoor- en algemene kosten	8.382	9.701	5.862	2.118	-	-	-	9.591	35.654	37.800	46.846
Afschrijving en rente	-	-	-	-	-	-	-	20.863	20.863	23.700	22.674
Directe projectkosten	42.354	46.699	40.720	4.968	-	-	-	-	134.742	125.000	145.354
Totale kosten	206.730	236.933	155.683	46.494				259.632	905.473	892.722	893.787
Beheer en administratie doelstellingen	83.501	96.637	58.400	21.095				259.632-			
Totaal doelstellingen	290.231	333.569	214.083	67.588	-	-	-	-	905.473	892.722	893.787

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, toegerekend aan de betreffende doelstelling op basis van het aantal geregistreerde uren.

De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

De berekening van de kosten beheer- en administratie is gebaseerd op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten: 111%

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. de som der lasten 100%

Percentage kosten eigen fondsenwerving t.o.v. baten eigen fondswerving: 0%

Percentage kosten beheer- en administratie 29%

Het bestuur heeft de norm voor het percentage beheer- en administratie vastgesteld op maximaal 30%, waarbij wordt gestreefd naar een percentage van 20% of lager.

10. Werkelijk versus begroting

De economische crisis was voor ons ook in financieel opzicht duidelijk merkbaar en noopte ons tot het bijstellen van onze begroting gedurende het jaar.

We sluiten af het jaar af met een negatief resultaat van € 91.916.

Het resultaat is minder negatief dan begroot. De vastgestelde begroting voorzag in een negatief resultaat van € 115.000, vooral als gevolg van de dit jaar gemaakte reorganisatiekosten.

Zonder deze reorganisatiekosten (€ 100.748) zou sprake geweest zijn van een licht positief resultaat.

Het verschil tussen dit begrote en gerealiseerde resultaat is als volgt tot stand gekomen.

* Baten gerealiseerd	€ 813.556		
* Baten begroot	€ <u>777.722</u>		
Verschil baten		€	35.834
* Lasten gerealiseerd	€ 905.472		
* Lasten begroot	€ <u>892.722</u>		
		€	12.750
Saldo: verschil tussen gerealiseerd en begroot		€	<u>23.084</u>

In 2013 hebben we onze begroting tweemaal bijgesteld in verband met teruglopende projectinkomsten en de noodzaak tot reorganisatie.

Voor de start van dit jaar gingen we uit van een omzet van € 888.750 en een formatieomvang met 7.850 productieve uren; in de eerste bijstelling van de begroting is dit teruggebracht naar € 812.000 en 7.000 uren.

We hebben de financiële gevolgen van de reorganisatie in de tweede helft van het jaar vertaald in een finale bijstelling van de begroting, die is opgenomen in deze jaarrekening. Daarin is rekening gehouden met reorganisatiekosten en het voorziene negatieve resultaat van € 115.000.

De uitgaven zijn begroot op € 892.722 en het aantal productieve uren op 6.000.

Baten

De totale gerealiseerde baten zijn plm. 5% hoger dan begroot (gerealiseerd: € 813.556; begroot: € 777.722). Deze liggen wel onder het niveau van 2012. De belangrijkste oorzaak van het verschil t.o.v. 2012 is de lagere omzet als gevolg van minder projectinkomsten.

Lasten

De afwijking tussen de gerealiseerde en begrote lasten is minder dan 2% (gerealiseerd: € 905.472; begroot: € 892.722).

De totale lasten liggen iets boven het niveau van 2012. De eenmalige reorganisatiekosten zijn hierop mede van invloed.

De totale uitvoeringskosten zijn iets hoger dan begroot, maar er is geen sprake van grote afwijkingen. Dit geldt ook voor de lastenverdeling per thema.

3. Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2013 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 17 april 2014

Assen,

Origineel getekend door:

J.L. Gunter, voorzitter

A. van Rhijn-Van der Veer

Aan: het bestuur van
Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe, Assen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

Drachten, 17 april 2014
De Jong AFM B.V.

Origineel getekend door: J.D. de Jong AA

▶ Burgemeester Wuiteweg 58 F:
9203 KM Drachten E:
T: 0512 - 586 898 I:

Begroting baten en lasten 2014

Natuur en Milieufederatie Drenthe

Baten

* Baten uit eigen fondswerving	-
* Baten uit gezamenlijke acties	-
* Baten uit acties derden	211.422
* Subsidies van overheden	471.328
* Baten uit beleggingen	
* Overige baten	135.000
Totaal baten	817.750

Lasten

* Salarissen, sociale lasten en pensioen	586.300
* Uitbesteed werk	15.700
* Publiciteit en communicatie	4.000
* Huisvestingskosten	24.500
* Kantoor en algemene kosten	45.600
* Afschrijving en rente	23.900
* Directe projectkosten	117.750
Totaal lasten	817.750

Begroot resultaat

-

Begroting 2014 lasten programma's / doelstellingen

In euro's		Uur-	Product-	Totale
Programma's		kosten	kosten	kosten
1	Groen Drenthe	252.500	22.750	275.250
2	ECO-nomie	292.500	57.500	350.000
3	Milieukwaliteit en duurzaam ondernemen	145.000	37.500	182.500
4.	Overige	10.000		10.000
Totaal doelstellingen		700.000	117.750	817.750